

Ravijuhendi „Veenilaiendite ja kroonilise venoosse puudulikkuse käsitus esmatasandil“ rakenduskava

11.04.2019

Eesmärk	Ravijuhendi rakendumisel ühtlustub kroonilise venoosse puudulikkuse ja alajäsemete veenilaienditega patsientide käsitus esmatasandil ja eriarstiabis Eestis. Seeläbi ühtlustatakse varikoosi diagnostika- ja ravimeetodeid, optimeeritakse eriarstiabi tegevusmahtu ning ressursikasutust.
Barjäärid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tervishoiutöötajate ressursi- ja infopuudus, teemakohase koolituse puudumine 2. Patsientide ja tervishoiutöötajate vähene teadlikkus<ol style="list-style-type: none"> a) kroonilise veenihäiguse käsitlesest b) põhjendatud meditsiinilisest sekkumisest c) eriarstile suunamise vajadusest. 3. Alajäsemete veenide sonograafilise uuringu läbiviimise tingimus kompressioontoodete soodustusega väljakirjutamiseks. 4. Ühtlustatud sonograafilise uuringu protokollide puudumine alajäsemete kroonilise veenihäiguse hindamiseks. 5. Ebähtlane invasiivse ravi eelne diagnostika eriarstiabis
Peamised edukust tagavad/soodustavad tegurid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ravijuhendi kättesaadavaks tegemine nii elektroonselt kui ka paberversioonis; 2. Ravijuhendi soovitude tutvustamine ja teadlikkuse tõstmine sihtrühmas; 3. Tervishoiuasutustepoolne toetus kõigil tasanditel; 4. Tervishoiuteenuste ja meditsiiniseadmete loetelu kaasajastamine; 5. Ravijuhendi soovitude rakendumise järjepidev hindamine ravitulemuste (andmete statistiline analüüs ja audit) ja patsiendikäsitluse osas (küsitlused); 6. Patsientide ja nende lähedaste teadlikkuse tõus kroonilise veenihäiguse käsitlesest.
Rakendamiseks vajalikud ressursid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ravijuhendite printimine, tiraaž 800 eksemplari; patsiendijuhendi tiraaž 20000 eesti ja vene keeles; 2. Koolitused<ol style="list-style-type: none"> 2.1 perearstidele, muudele eriarstidele, õdedele, koduõdedele, proviisoritele ja farmatseutidele 2.2 radioloogidele, üld- ja veresoontekirurgidele

Rakenduskavaga seotud tegevused või kaalutlused	Vastutav asutus/isik	Kaasatud osapooled/ isikud	Vahetähtajad, ajakava	Rakendusmeetmed
<p>Levitamine</p>	<p>Ravijuhend koos lisadega ning patsiendijuhend avaldatakse veebilehel www.ravijuhend.ee</p> <p><i>Juhend on tehniliselt nii üles ehitatud, et kasutajal on võimalik seda avada (ning soovi korral välja trükkida) kas osade kaupa või täismahus.</i></p>	<p>Eesti Haigekassa (EHK)</p> <p>Kui juhend on e-vormis kättesaadavaks tehtud, saadetakse juhendi ja selle lisamaterjalide info erialaühendustele – mh Eesti Perearstide Seltsile, Eesti Taastusarstide Seltsile, Eesti Ortopeedia Seltsile, Eesti Füsioterapeutide Liidule, Eesti Õdede Liidule, Eesti Apteekrite Liidule, Eesti Töötervishoiu Arstide Seltsile, Eesti Radioloogia Ühingule, Eesti Veresoonte- ja Endovaskulaarkirurgia Seltsile, Eesti Veresoontekirurgia Seltsile, Tartu Kirurgide Seltsile, Tallinna Kirurgide Seltsile, Eesti Kirurgide Assotsiatsioonile, Pereõdede Seltsingule</p> <p>Lisaks erialaühendustele saadetakse info ka meditsiinasutustesse.</p>	<p>2019 II poolaasta</p>	<p>Ravijuhend ja patsiendijuhend on veebis kättesaadavad; vastav info on erialaühendustesse ja meditsiinasutustesse saadetud</p>

	Valminud ravijuhendi ja patsiendijuhendi paberversiooni saadetakse selleks spetsiaalselt soovi avaldanud sihtrühma esindajatele	EHK		2019 II poolaasta	Ravijuhend on sihtrühma esindajatele edastatud.
	Ravijuhendi viide avaldatakse <i>Eesti Veresoonte- ja Endovaskulaarkirurgia Seltsi, Eesti Veresoontekirurgide Seltsi, Tartu Kirurgide Seltsi, Tallinna Kirurgide Seltsi, Eesti Kirurgide Assotsiatsiooni, Pereõdede Seltsingu, Eesti Perearstide Seltsi, Eesti Õdede Liidu, Eesti Radioloogia Ühingu</i> kodulehtedel.	Iga töörühma liige vastutab vastutava lingi lisamise eest oma erialaorganisatsiooni koduleheküljele	<i>Eesti Veresoonte- ja Endovaskulaarkirurgia Selts, Eesti Veresoontekirurgide Selts, Tartu Kirurgide Selts, Tallinna Kirurgide Selts, Eesti Kirurgide Assotsiatsioon, Pereõdede Seltsing, Eesti Perearstide Selts, Eesti Õdede Liit, Eesti Radioloogia Ühing.</i>	2019 II poolaasta	Viide on erialaorganisatsioonide kodulehtedel avaldatud
Meediakajastus	Valminud ravijuhendit ja patsiendijuhendi infomaterjali pakutakse tutvustamiseks meditsiinivaldkonna trükiväljaannetes Eesti Arst, Perearst, Med24, Lege Artis, Apteeker, Eesti Õde, Pereõde, Meditsiiniuudised, Puutepunktid, Töötervishoid. Valminud juhendit tutvustatakse nn tavalises trükimeedias (mh ajalehtedes Postimees ja Eesti Päevaleht), kontakteerudes väljaannete meditsiini-/tervisevaldkonna toimetajatega. <i>Meediaväljaannetele saadetakse juhendi valmimise kohta pressiteade.</i>	EHK	Artikkel ajakirjas Eesti Arst - Heli Järve ja Ceith Nikkolo Artikkel ajakirjas Perearst ja Pereõde - Kerli Kaskla ja Karmen Joller Artikkel ajakirjas Meditsiiniuudised - Veronika Palmiste-Kallion <i>Töörühma liikmetega tehakse artiklite kirjutamiseks eraldi</i>	2019 II poolaasta–2020	Artiklid on avaldatud

			<i>kokkulepped</i>		
	<p>Valminud ravijuhendit tutvustatakse Eesti Rahvusringhäälingu kanalites: ETV („Ringvaade“, „Hommikutelevisioon“), ETV+, Vikerraadio („Tervisesaade“), Raadio 4, Raadio KUKU („Mõtle tervelt“).</p> <p><i>Meediaväljaannetele saadetakse juhendi valmimise kohta pressiteade.</i></p>	EHK	<p>Töörühm</p> <p><i>Töörühma liikmetega tehakse esinemisteks eraldi kokkulepped</i></p>		
Haridus ja koolitus	<p>Ravijuhendi koolitus:</p> <p>1. perearstidele, muudele eriarstidele, õdedele, koduõdedele, proviisoritele ja farmatseutidele</p> <p>2. radioloogidele ja kirurgidele</p> <p>Koolitusel</p> <p><i>Hankes osalema kutsutakse mh Eesti Perearstide Seltsile kuuluv Esmatasandi Koolitus-arenduskeskus (EKAK), Celsius Healthcare, Äripäev (ürituste korraldus).</i></p>	EHK: koolituste korraldus	Töörühma liikmed: koolituste sisu	<p>2019 II poolaasta –2020:</p> <p>1. Perearstidele, muudele eriarstidele, õdedele, koduõdedele, proviisoritele ja farmatseutidele mõeldud koolitused toimuvad Tallinnas (2 koolitust), Tartus (1 koolitus), Võrus/Valgas (1 ühine koolitus), Viljandis (1 koolitus), Pärnus (1 koolitus), Kohtla-Järvel/Jõhvis (ühine koolitus, vene või eesti keeles), Narvas (vene keeles), Rakveres (üks koolitus), Läänemaal/saartel (ühine koolitus).</p> <p>2. Radioloogidele ja kirurgidele mõeldud koolitused toimuvad Tallinnas (1 koolitus) ja Tartus (1 koolitus)</p>	Kontaktkoolitused on toimunud.

	Perearstide, muude eriarstide, õdede, koduõdede, proviisorite ja farmatseutide videokoolitus. <i>Üks kontaktkoolitus salvestatakse ning toimetatakse.</i>	EHK	Töörühma liikmed	2019 II poolaasta-2020 <i>Videokoolitus pannakse üles www.ravijuhend.ee ja Eesti Perearstide Seltsi koduleheküljele.</i>	Videokoolitus on online kättesaadav
	Ravijuhendit tutvustatakse erialaühenduste konverentsidel ja korralistel koosolekutel ning veresoonte haigustega haakuvatel teemakonverentsidel.	Töörühma liikmed	EHK	2019 II poolaasta –2020	Ettekanded on tehtud.
	Ravijuhendit tutvustatakse asutustes ja erialaühendustes, kus töötavad ja kuhu kuuluvad juhendi töörühma liikmed.	Töörühma liikmed			
Juhendist tulenevate materjalide koostamine	Radioloogidele koostatakse infomaterjal alajäseme veenide Doppler UH uuringu korrektsest teostamisest enne invasiivset ravi, tutvustatakse protokoll ("Alajäseme veenilaiendite ja/või kroonilise venoosse puudulikkusega patsiendi invasiivse ravi eelne Doppler ultraheli uuringu protokoll")	Töörühma liikmed dr Elina Reedi ja Evo Kaha	EHK	2019 II poolaasta –2020	
Patsiendijuhendi koostamine	Patsientidele koostatakse juhend KVH diagnoosimise- ja ravivõimalusest.	Töörühm	EHK (juhendi trükkimine, tõlkimine ja levitamine)	2019 II poolaasta	
Jälgimine	Ravijuhendi rakendumise hindamiseks EHK raviarvete andmebaasi põhjal kroonilise veenihäigusega patsientidele osutatud tervishoiuteenustest kokkuvõtte koostamine. Andmete statistiline analüüs. Sihtvalikuga auditi läbiviimine kaks aastat	EHK	Töörühm: kokkuvõtte ja audit	2021	Kokkuvõtte on koostatud.

	pärast ravijuhendi heakskiitmist (vt lisa 1 ravijuhendi rakendumise hindamisel kasutatavad näitajad).			2023	Audit on läbi viidud.
Integreerimine arvutipõhisesse otsusetegemise tugisüsteemi	Kroonilise veenihäiguse algoritmi integreerimine tervishoiuteenuste osutajate infosüsteemi	EHK	Infosüsteemide arendajad, Perearstide Selts, TEHIK	Valmib vastavalt otsustustoe projekti valmimisele	Kroonilise veenihäiguse algoritmi integreeritud tervishoiuteenuste osutajate infosüsteemi

Ravijuhendi rakendumist mõõtvad indikaatorid (peavad olema jälgitavad raviarvete põhjal):

Lisa 1

Ravijuhendi rakendumist mõõtvad indikaatorid (peavad olema jälgitavad raviarvete põhjal):

1. Invasiivse ravi eelselt teostatud UH diagnostika vastavalt protokollile
2. Soodustusega välja ostetud meditsiiniliste seadmete arv
3. Ooteaja pikkus eriarsti konsultatsioonist operatiivse ravini

Ravijuhendi soovitude põhjal indikaatorite kirjeldamine (audit):

1. Kroonilise venoosse puudulikkuse- või veenilaienditega patsientide osakaal, kellele on teostatud korrektne esmane diagnostika, diferentsiaaldiagnostika, C komponendi hindamine CEAP klassifikatsiooni järgi
2. Meditsiinilise näidustuse olemasolu invasiivseks raviks
3. Kosmeetilise varikoosiga (C1-C2) patsientide osakaal, keda on suunatud eriarstiabisse
4. Kroonilise veenihäiguse käsitlemise algoritmi järgimine

